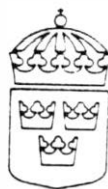

Motion till riksdagen

1989/90:N251

av Iris Mårtensson m.fl. (s)

Vanadinfyndigheter i Sumåssjön

Mot.
1989/90
N251–260

Sveriges behov av vanadin beräknades i slutet på 1980-talet till 600–700 ton per år. Detta behov importerades huvudsakligen från Sydafrika.

Den svenska stålindustrin svarar för 90 % av vanadinkonsumtionen i vårt land. (70 % till specialstålverk och 20 % till handelsstålverk.)

Vanadinkonsumtionen ökar årligen. De senaste åren har den ökat med i genomsnitt 2,2 % per år. Detta stämmer väl överens med de beräkningar som Mineralpolitiska utredningen gjorde i sitt betänkande "Malmer och metaller", SOU 1979:40, där man uppskattade en väntad ökning fram till år 2000 till 0,7–2,8 % per år. Denna bedömning har också Mineralråvarukommittén instämt i och i betänkandet "Prospekteringspolitik", SOU 1989:92, gör man bara den förändringen av prognosen att man anser det skäligt att höja den lägre prognosen till 1,5 % ökning per år.

I vårt land finns det möjlighet att skapa självförsörjning av vanadin. Nämnden för statens gruvegendom, NSG, har i Sumåssjön i Hälsingland en fyndighet som kan klara den svenska konsumtionen åtminstone i 15 års tid. I området finns också andra vanadinfyndigheter, som kan tas i anspråk i ett senare skede.

NSG utgav 1989 ett prospekt om vanadinfyndigheten Sumåssjön. Där redovisade man den nu kända vanadinmängden där till 12 milj. ton. NSG redovisade också anrikningsförsök som gjorts i Sumåssjön, som visat goda halter. De geologiska, topografiska och brytningstekniska förutsättningarna bedömer NSG som mycket gynnsamma. Gråbergsblandningen beskrivs som fullt acceptabel för att en exploatering skall ge hög utdelning.

NSG har med sitt prospekt försökt marknadsföra fyndigheten och leda den till brytning. Ett hinder för detta är en oklarhet som råder om den svenska stålindustrins vilja att ta vara på svensk råvara och koppla bort från Sydafrikaberoendet.

Svenskt Stål AB, SSAB, har flera år redovisat att man utreder frågan om en svensk försörjning genom tillvaratagande av vanadininnehållet i järnråvaror i form av vanadinrik slagg. Något resultat har inte lämnats. Utredandet har mera fått karaktären av uppehållande åtgärd för att kunna fortsätta Sydafrikaimporten.

Nu anser jag att det finns skäl för riksdagen att ge sin åsikt tillkänna i import/självförsörjningsfrågan. Fyndigheten Sumåssjön är färdigprospekte-

rad, provanrikad och genomgången lönsamhetsmässigt i tre utredningar. Ett bättre underlag för en seriös insats för tillvaratagande av en mineralfyndighet är svårt att finna.

Mot. 1989/90
N251

Riksdagen har tidigare gjort positiva uttalanden om önskvärdheten av att fyndigheten Sumåssjön kommer till brytning. Nu är det främst en fråga om att sätta press på stålindustrin att medverka till en svensk självförsörjning av vanadin. Ett riksdagsuttalande kan bli den press på industrin som behövs för att tillvarata eget svenskt vanadin från Sumåssjön.

En gruvbrytning i Sumåssjön skulle inte bara ha stor betydelse för den svenska råvaruförsörjningen och medverka till svenskt oberoende av en Sydafrikaimport – den skulle också leda till en angelägen gruvindustri och sysselsättning (minst 90 gruvarbetare, enligt en NSG-beräkning) i Hälsingland.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att regeringen bör genomföra överläggningar med den svenska stålindustrin för att förmå dem att skyndsamt medverka till ett tillvaratagande av vanadinfyndigheten i Sumåssjön och därmed göra Sverige oberoende av Sydafrikaimport.

Stockholm den 24 januari 1990

Iris Mårtensson (s)

Axel Andersson (s)

Sigrid Bolkéus (s)

Olle Östrand (s)

Sinikka Bohlin (s)